

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Αθήνα, 22 Σεπτεμβρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μαργαρίτη Σχοινά

Θέμα : Σχετικά με το ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027 ζητούνται :

(α) στοιχεία για τα μέτρα στήριξης των ελαιοπαραγωγών και αμπελουργών της Κρήτης και

(β) αναθεώρηση του αποχαρακτηρισμού 14 Δημοτικών Κοινοτήτων του Δήμου Μινώα Πεδιάδας από Κοινότητες που «Αντιμετωπίζουν φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα»

Υπουργέ,

Είναι γνωστό ότι στο πλαίσιο υλοποίησης του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027 (ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027), προβλέπεται η χρηματοδότηση παρεμβάσεων που αφορούν μεταξύ άλλων την υλοποίηση επενδυτικών δαπανών που αποσκοπούν στη στήριξη της πρωτογενούς παραγωγής.

Παρ' όλ' αυτά, σύμφωνα με τους εκπροσώπους των παραγωγών του νησιού μας, οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν είναι πολλές και σύνθετες.

Η αμπελουργία της Κρήτης είναι αντιμετώπιη περισσότερο από ποτέ με ένα ιδιαίτερα πιεστικό μίγμα προβλημάτων. Αυξημένο κόστος παραγωγής. Αθέμιτος ανταγωνισμός με την ηπειρωτική Ελλάδα, την ευρωπαϊκή αλλά και τη διεθνή αγορά. Έλλειψη αναγνώρισης των νησιωτικών χαρακτηριστικών και των συνθηκών παραγωγής τους. Συρρίκνωση του κρητικού αμπελώνα. Περιορισμένη στήριξη των παραγωγών. Προτίμηση από τους εμπόρους και οινοποιούς φθηνότερων ποικιλιών εκτός Κρήτη. Αθέμιτες εμπορικές πρακτικές. Απουσία επαρκών ελέγχων στην αγορά κρασιού.

Τα ίδια προβλήματα, βεβαίως έχει και το κρητικό ελαιόλαδο. Καλείται να ανταγωνιστεί προϊόντα τρίτων χωρών που εισέρχονται στην ευρωπαϊκή αγορά αδασμολόγητα και με υποπολλαπλάσιο κόστος παραγωγής, όπως το τυνησιακό ελαιόλαδο.

Σύμφωνα με τις αιτιάσεις των αγροτών της Κρήτης, η διάχυση στην αγορά φθηνών και αμφιβόλου προέλευσης χύμα προϊόντων, σε συνδυασμό, με την έλλειψη καταγραφής των καλλιεργειών και ελέγχου των ποσοτήτων που παράγονται και διακινούνται στην Κρήτη επιδεινώνουν την κατάσταση της τοπικής πρωτογενούς παραγωγής.

Είναι, βεβαίως, γνωστό ότι στο πλαίσιο της υλοποίησης του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027, χρηματοδοτούνται δράσεις για τη στήριξη της πρωτογενούς παραγωγής, όπως πιο συγκεκριμένα :

(α) Π3-70-1.4 – «Προστασία και διατήρηση τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών» – ποικιλιών (φυτογενετικού υλικού) που κινδυνεύουν από γενετική διάβρωση, για την ενίσχυση τοπικών ποικιλιών, οι οποίες, κατά τεκμήριο, είναι

περισσότερο ανθεκτικές στις ξηροθερμικές συνθήκες που αναμένεται να ενταθούν λόγω της κλιματικής αλλαγής.

(β) Π3-73-2.1 – «Σχέδια Βελτίωσης Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων» που συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητα, με στόχο τη βελτίωση της οικονομικής αποδοτικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και τη διευκόλυνση της αναδιάρθρωσης και του εκσυγχρονισμού αυτών, ώστε να εκσυγχρονιστούν και να προσαρμοστούν γρήγορα στις ανάγκες της αγοράς, μέσω της αύξησης της συνολικής παραγωγικότητας της γεωργικής εκμετάλλευσης (αύξηση παραγωγικότητας κεφαλαίου, εργασίας, εδάφους) και να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα των βιώσιμων ελληνικών γεωργικών εκμεταλλεύσεων, μέσω της ενίσχυσης επενδύσεων αυτοματοποίησης, ψηφιοποίησης και συστημάτων γεωργίας ακριβείας.

(γ) Π3-77-1.1 – «Σύσταση Ομάδων και Οργανώσεων Παραγωγών» -στον τομέα της Γεωργίας του Στρατηγικού Σχεδίου ΚΑΠ της Ελλάδας 2023-2027, για την ενθάρρυνση των γεωργών – κτηνοτρόφων να συστήσουν/συμμετάσχουν σε συλλογικά σχήματα (ομάδες ή οργανώσεις ομάδων παραγωγών) στον τομέα της γεωργίας που θα τους βοηθήσουν να αντιμετωπίσουν από κοινού τις νέες προκλήσεις της αγοράς και να ενισχύσουν τη θέση τους στην αλυσίδα αξίας της αγροδιατροφής. Όπως είναι γνωστό για την παραπάνω παρέμβαση εκδόθηκε η υπ' αρ. πρωτ. 2190/05.08.2024 πρόσκληση υποβολής αιτήσεων στήριξης, ενώ έχουν υποβληθεί 247 προτάσεις, με συνολική αιτούμενη δημόσια δαπάνη, ύψους 52.332.983,68€, ενώ οι πληρωμές προς τους δικαιούχους αναμενόταν να ξεκινήσουν το πρώτο εξάμηνο του 2026.

(δ) Π3 – 77-2.1 – «Συστήματα Ποιότητας Γεωργικών Προϊόντων και Τροφίμων», στο πλαίσιο της οποίας οι παραγωγοί ενισχύονται για τη συμμετοχή τους σε συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, προκειμένου να προσδώσουν προστιθέμενη αξία στο προϊόν τους και να το καταστήσουν ανταγωνιστικό, αυξάνοντας παράλληλα τις ευκαιρίες τους στην αγορά.

(ε) Π3 – 77-3.1 – «Ανάπτυξη συνεργασιών μέσω Επιχειρησιακών Ομάδων (ΕΟ) της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας» - του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής της Ελλάδας 2023 – 2027 (ΣΣ ΚΑΠ 2023 – 2027), με προϋπολογισμό 71 εκ.€, ώστε να συνεχιστεί και να ενταθεί η στήριξη δραστηριοτήτων που στοχεύουν στην αύξηση της γνώσης, της καινοτομίας και της ψηφιοποίησης στους τομείς της γεωργίας/κτηνοτροφίας, στον τομέα των τροφίμων (μεταποίηση) και στις αγροτικές περιοχές, καθώς και τη διάδοσή τους μέσω του εντοπισμού των προβλημάτων/ευκαιριών και συναφών καινοτόμων λύσεων και την ενθάρρυνση της υιοθέτησής τους.

Επίσης, όπως είναι γνωστό στο πλαίσιο της παραπάνω παρέμβασης εκδόθηκε η υπ' αρ. πρωτ. 112973/02.05.2025 (ΑΔΑ:91ΑΨ4653ΠΓ-7Σ2) 1η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ Π3-77-3.1 «Ανάπτυξη συνεργασιών μέσω Επιχειρησιακών Ομάδων (ΕΟ) της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας» του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής της Ελλάδας (ΣΣ ΚΑΠ) 2023 – 2027.

(στ') Στήριξη του κλάδου για την καλλιέργεια της ελιάς : Είναι γνωστό ότι στο πλαίσιο της ΚΑΠ 2023-2027 θα επιδιωχθεί η υλοποίηση πιλοτικών εφαρμογών για την ενσωμάτωση των ερευνητικών αποτελεσμάτων στην πράξη για αύξηση της παραγωγικότητας και βιωσιμότητας της γεωργίας.

(ζ) Ως προς το ζήτημα της διαφάνειας στην αλυσίδα των τιμών, της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς και της ενίσχυσης της διαπραγματευτικής θέσης των παραγωγών : Είναι γνωστό ότι, η Γενική Διεύθυνση Τροφίμων (Διεύθυνση Αξιοποίησης και Τεχνολογίας Τροφίμων) του ΥΠΑΑΤ τάσσεται υπέρ της λειτουργίας και περαιτέρω ενίσχυσης Παρατηρητηρίων Τιμών, ως εργαλείων διαφάνειας και αντικειμενικής πληροφόρησης της αγοράς. Επίσης είναι γνωστό ότι στην κατεύθυνση αυτή, έχει αναπτυχθεί και λειτουργεί Παρατηρητήριο Τιμών για συγκεκριμένα αγροτικά

προϊόντα, όπως το κρέας, το ελαιόλαδο και το προϊόν Φέτα ΠΟΠ, μέσω του οποίου δημοσιοποιούνται, σε μηνιαία βάση, οι σταθμισμένες τιμές λιανικής πώλησης στον επίσημο ιστότοπο του ΥΠΑΑΤ (minagric.gr → Χρήσιμες Πληροφορίες → Τιμές), με στόχο την ενίσχυση της διαφάνειας της αγοράς και την πληρέστερη ενημέρωση των καταναλωτών. Παράλληλα, παρακολουθούνται οι τιμές παραγωγού κρέατος και αυγών, γάλακτος και τυριού ΦΕΤΑΣ, ελαιολάδου και επιτραπέζιας ελιάς, βάσει των διαθέσιμων διοικητικών στοιχείων.

(η) Δημιουργία και λειτουργία βιώσιμων Οργανώσεων Παραγωγών σε όλη χώρα : Αποτελεί κρίσιμη προϋπόθεση για την ενίσχυση της διαπραγματευτικής δύναμης των παραγωγών. Μέσω συλλογικών σχημάτων, οι παραγωγοί δύνανται να διαπραγματεύονται αποτελεσματικότερα τόσο τις τιμές διάθεσης των προϊόντων τους όσο και το κόστος των εισροών τους, καθώς και να διαχειρίζονται συντονισμένα ενδεχόμενες κρίσεις της αγοράς, όπως η ανάγκη αναζήτησης εναλλακτικών διαύλων διάθεσης των προϊόντων τους. Είναι γνωστό ότι το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης αποτελεί βασικό χρηματοδοτικό εργαλείο για τη στήριξη των Οργανώσεων Παραγωγών, τόσο κατά το στάδιο της σύστασής τους όσο και κατά την εμπορική τους δραστηριοποίηση. Επίσης είναι γνωστό ότι, παράλληλα, η Γενική Διεύθυνση Τροφίμων (Διεύθυνση Αξιοποίησης και Τεχνολογίας Τροφίμων) του ΥΠΑΑΤ στηρίζει τη δημιουργία και λειτουργία διεπαγγελματικών οργανώσεων, οι οποίες συμβάλλουν στον αυτοέλεγχο της αγοράς, στη διαμόρφωση κοινής στρατηγικής ανάπτυξης και στην προώθηση των προϊόντων, μέσω συνεννόησης και συναίνεσης όλων των εμπλεκόμενων στην αλυσίδα παραγωγής και εμπορίας.

(θ) Ως προς την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και την προστασία του εισοδήματος των παραγωγών μέσω της καταπολέμησης των ελληνοποιήσεων : Είναι απαραίτητο να διενεργούνται διαρκείς και συστηματικοί έλεγχοι στη διακίνηση ελαιολάδου και μούστου. Στο πλαίσιο αυτό, απαιτείται συστηματική παρακολούθηση των παραγόντων που επηρεάζουν τη διαμόρφωση της τελικής λιανικής τιμής, από το στάδιο της πρωτογενούς παραγωγής και το κόστος των εισροών έως τη μεταποίηση, τη διακίνηση και τα περιθώρια κέρδους σε όλα τα στάδια της εφοδιαστικής αλυσίδας.

(ι) Π3 – 77-4.1 Στήριξη για τοπική ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤοΚ - Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων, για να ενισχυθούν, μεταξύ των άλλων, πολύ μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις για την πραγματοποίηση επενδύσεων (ιδρύσεις και εκσυγχρονισμοί) σε τομείς, όπως της βιοτεχνίας, οικοτεχνίας, μεταποίησης, αγροτουρισμού κ.λπ.

Όπως μας ενημέρωσε ο Δήμος Μινώα Πεδιάδος πρόσφατα (07/09/2026 – ΑΠ:228449), έλαβε έγγραφο από τη Γενική Γραμματεία Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών από την Μονάδα Τοπικής Ανάπτυξης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με θέμα: «Χαρακτηρισμός περιοχών», με βάση το οποίο πληροφορήθηκαν ότι δεκατέσσερις (14) Δημοτικές Κοινότητες του Δήμου Μινώα Πεδιάδας αποχαρακτηρίζονται από Κοινότητες που «Αντιμετωπίζουν φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα», με αποτέλεσμα να εξαιρούνται, σε μια σειρά ενισχύσεων για κατοίκους και φορείς, στην επικείμενη διαδικασία ένταξης στα Leader τα επενδυτικά σχέδια που θα υποβληθούν απ' αυτές τις Κοινότητες δεν θα έχουν την προβλεπόμενη, έως τώρα, μοριοδότηση λόγω του ότι: αντιμετωπίζουν φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα.

Στο πλαίσιο αυτό, θα ήθελα να θέσω υπόψη σας τα κάτωθι:

- Ολόκληρος ο Δήμος Μινώα Πεδιάδας τελεί σε καθεστώς έκτακτης ανάγκης από 27-09-2021, μετά τον καταστροφικό σεισμό και δεν ευσταθεί ο ισχυρισμός ότι 14 Δημοτικές Κοινότητες του Δήμου δεν αντιμετωπίζουν πλέον φυσικούς περιορισμούς ή μειονεκτήματα τα οποία προϋπήρχαν, ήδη, του σεισμού.

- Το 2021 έγινε η απογραφή της ΕΛΣΤΑΤ και η μείωση του πληθυσμού στο Δήμο Μινώα Πεδιάδας ήταν πολύ μεγάλη αλλά και σε όλες τις Κοινότητες που αποχαρκτηρίζονται (εκτός από μία), έχουμε σημαντική μείωση, με ποσοστά που φτάνουν το 40%.
- Με βάση την μελέτη του Ινστιτούτου Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΙΤΑ) ο Δήμος Μινώα Πεδιάδας είναι από τους σαράντα δύο (42) δήμους της χώρας με το πιο έντονο Δημογραφικό Πρόβλημα (ανώτερη κατηγορία κινδύνου).
- Ο αποχαρκτηρισμός δεκατεσσάρων (14) Κοινοτήτων από τις δεκαεννέα (19) που μπορούσαν να κριθούν (γιατί οι υπόλοιπες είναι ορεινές και ούτως ή άλλως μοριοδοτούνται) είναι ο μόνος μαζικός αποχαρκτηρισμός σε Δήμο, πανελλαδικά και δεν μπορεί να βασίζεται στην απογραφή του πληθυσμού του 2011 (ενώ είχε, ήδη, επικυρωθεί από την Βουλή και ίσχυε η απογραφή της ΕΛΣΤΑΤ του 2021). Δηλαδή δεν μπορεί να στηρίζεται στην προ σεισμού κατάσταση της περιοχής, η οποία, μάλιστα, επιδεινώθηκε δραματικά μετά το σεισμό του 2021 και συνεχίζει να είναι πολύ δύσκολη.

Επειδή, η πρωτογενής παραγωγή είναι για την Κρήτη ένας από τους σημαντικότερους πυλώνες ανάπτυξης, αειφορίας και ανθεκτικότητας των τοπικών κοινωνιών.

Επειδή, ο κλάδος της ελαιοκομίας και της αμπελουργίας στην Κρήτη αντιμετωπίζει ένα εκρηκτικό μίγμα προβλημάτων.

Επειδή, στο πλαίσιο υλοποίησης του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027, προβλέπεται η χρηματοδότηση παρεμβάσεων που αφορούν μεταξύ άλλων την υλοποίηση επενδυτικών δαπανών που αποσκοπούν στη στήριξη της πρωτογενούς παραγωγής.

Επειδή, ο σχεδιασμός του κεντρικού κράτους και τα εργαλεία ηλεκτρονικής παρακολούθησης στην εφοδιαστική αλυσίδα αγροτικών προϊόντων, όπως το ελαιόλαδο, θα πρέπει να φέρει αντίστοιχα αξιόπιστα αποτελέσματα στην προστασία των παραγωγών αλλά και των καταναλωτών, μέσω της άντλησης αξιόπιστης πληροφόρησης ως προς τον όγκο, την αξία και την προέλευση των διακινούμενων προϊόντων, καθώς και στη συμπληρωματική υποστήριξη των υφιστάμενων μηχανισμών ελέγχου και ιχνηλασιμότητας.

Επειδή, οι παραγωγοί της Κρήτης θέλουν να γνωρίζουν στοιχεία σχετικά με την πορεία εξέλιξης των παρεμβάσεων της Πολιτείας για τη στήριξη τους, καθώς και τα αποτελέσματα των αντίστοιχων δράσεων.

Επειδή, θα πρέπει να υποβληθεί νέα πρόταση στην Ευρωπαϊκή Ένωση με την επανένταξη στην ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ και των παρακάτω δεκατεσσάρων (14) Κοινοτήτων του Δήμου Μινώα Πεδιάδος: Αρκαλοχωρίου, Γαρίπας, Ινίου, Κασάνων, Λευκοχωρίου, Νιπιδιτού, Παρτίρων, Σκινιά, Θραψανού, Βόνης, Ζωφόρων, Ευαγγελισμού, Λιλιανού, Πολυθέας, στις Κοινότητες που «Αντιμετωπίζουν φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα».

Ερωτάσθε :

(α) Μέτρο Π3-70-1.4 – «Προστασία και διατήρηση τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών» : Πόσα χρήματα έχουν κατανεμηθεί μέχρι τώρα στο πλαίσιο της ΚΑΠ 2023-2027 και πόσοι ελαιουργοί και αμπελουργοί (και με τι ποσά) στηρίχθηκαν στη Χώρα, στην Κρήτη και στην Π.Ε. Ηρακλείου, με τη συγκεκριμένη παρέμβαση;

(β) Π3-73-2.1 – «Σχέδια Βελτίωσης Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων» : Πόσα χρήματα έχουν κατανεμηθεί μέχρι τώρα στο πλαίσιο της ΚΑΠ 2023-2027 και πόσοι ελαιουργοί και αμπελουργοί (και με τι ποσά) στηρίχθηκαν στη Χώρα, στην Κρήτη και στην Π.Ε. Ηρακλείου, με τη συγκεκριμένη παρέμβαση;

(γ) Π3-77-1.1 -«Σύσταση Ομάδων και Οργανώσεων Παραγωγών» : Πόσα χρήματα έχουν κατανεμηθεί μέχρι τώρα στο πλαίσιο της ΚΑΠ 2023-2027 και πόσες Ομάδες και οργανώσεις ελαιουργών και αμπελουργών στηρίχθηκαν στη Χώρα, στην Κρήτη και στην Π.Ε. Ηρακλείου (και με τι ποσά);

(δ) Π3 – 77-2.1 – «Συστήματα Ποιότητας Γεωργικών Προϊόντων και Τροφίμων» : Πόσα χρήματα έχουν κατανεμηθεί μέχρι τώρα στο πλαίσιο της ΚΑΠ 2023-2027 και πόσοι ελαιουργοί και αμπελουργοί στηρίχθηκαν στη Χώρα, στην Κρήτη και στην Π.Ε. Ηρακλείου, με τη συγκεκριμένη παρέμβαση (και με τι ποσά);

(ε) Π3 – 77-3.1 – «Ανάπτυξη συνεργασιών μέσω Επιχειρησιακών Ομάδων (ΕΟ) της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας» : Πόσα χρήματα έχουν κατανεμηθεί μέχρι τώρα στο πλαίσιο της ΚΑΠ 2023-2027 και πόσοι ελαιουργοί και αμπελουργοί στηρίχθηκαν στη Χώρα, στην Κρήτη και στην Π.Ε. Ηρακλείου, με τη συγκεκριμένη παρέμβαση (και με τι ποσά);

(στ') Στήριξη του κλάδου για την καλλιέργεια της ελιάς : Ποια είναι τα αποτελέσματα των πιλοτικών εφαρμογών για την ενσωμάτωση των ερευνητικών αποτελεσμάτων στην πράξη για αύξηση της παραγωγικότητας και βιωσιμότητας της γεωργίας;

(ζ) Ως προς την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και την προστασία του εισοδήματος των παραγωγών μέσω της καταπολέμησης των ελληνοποιήσεων : Πόσοι έλεγχοι έχουν γίνει κατά το τρέχον έτος στη διακίνηση ελαιολάδου και μούστου; Ποια τα αποτελέσματα των ελέγχων αυτών;

(η) Σκοπεύετε να υποβάλετε νέα πρόταση στην Ευρωπαϊκή Ένωση με την επανένταξη στην ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ και των παρακάτω δεκατεσσάρων (14) Κοινοτήτων του Δήμου Μινώα Πεδιάδος: Αρκαλοχωρίου, Γαρίπας, Ινίου, Κασάνων, Λευκοχωρίου, Νιπιδιτού, Παρτίρων, Σκινιά, Θραψανού, Βόνης, Ζωφόρων, Ευαγγελισμού, Λιλιανού, Πολυθέας, στις Κοινότητες που «Αντιμετωπίζουν φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα»;
Αν όχι, γιατί;

Ο ερωτών Βουλευτής
Κωνσταντίνος Β. Κεφαλογιάννης

Βουλευτής Ηρακλείου Ν.Δ.